

- (b) ভাৰতৰ ৰাষ্ট্ৰীয় চৰাই কি ?
What is the National Bird of India?
- (c) কুৰুৰাসকল কোন ?
Who are the Kurubas?
- (d) *Indian Forestry* নামৰ গ্ৰন্থখন কোনে ৰচনা কৰিছে ?
Who authored the book named *Indian Forestry*?
- (e) 'The British Imperial Forest School' কোন ঠাইত প্ৰতিষ্ঠা কৰা হৈছিল ?
In which place 'The British Imperial Forest School' was established?
- (f) চিপকো আন্দোলনৰ বিখ্যাত নেতা এজনৰ নাম লিখা ।
Name an eminent leader of Chipko Movement.
- (g) অসমৰ এখন বৰ্ষা অৰণ্যৰ নাম লিখা ।
Name a rain forest of Assam.
- (h) Gustav Mann কোন আছিল ?
Who was Gustav Mann?

2. চমু টোকা লিখা (যি কোনো তিনিটা) :
Write short notes on (any three) :

- (a) ভাৰতৰ চিৰসেউজ বৰ্ষা অৰণ্য
The evergreen rain forest of India

- (b) সিন্ধুসভ্যতা পতনৰ পাৰিপাৰ্শ্বিক কাৰণ
Environmental factors for the decline of Indus Civilization
- (c) বন আইন, 1878
The Forest Act, 1878
- (d) খনিৰ সমস্যা
Problems of mines
- (e) অসমত ৰোপণ অৰ্থনীতিৰ প্ৰভাৱ
Impact of plantation economy in Assam

3. পাৰিপাৰ্শ্বিক ইতিহাসৰ উত্থানৰ এটি চমু বিৱৰণ দিয়া । 12
Give a brief description on the emergence of Environmental History.

অথবা / Or

মানৱ সভ্যতাৰ বিভিন্ন স্তৰত সম্পদ ব্যৱহাৰৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰ আলোচনা কৰা ।

Discuss the various modes of resource utilization in different phases of human civilization.

4. সিন্ধু সভ্যতাৰ পাৰিপাৰ্শ্বিক অৱস্থিতি চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা । 12
Briefly explain the ecological mapping of Indus Civilization.

অথবা / Or

গংগা উপত্যকাত কৃষি সম্প্ৰসাৰণৰ পাৰিপাৰ্শ্বিক প্ৰভাৱ সম্পৰ্কে চমুকৈ লিখা ।

Write briefly about the ecological impact of agricultural expansion in the Gangetic Valley.